

Kvůli pracovní neschopence chybí v Česku čtvrt milionu lidí denně. Firmám se vyplatí prevence

[Karolína Blažková](#)

10. června 2024 · 14:12

[Diskuze \(0\)](#)

Nemocnost zaměstnanců narostla od roku 2019 o čtyřicet procent. Firmy tak přicházejí o miliardy korun ročně, stát dokonce o desítky. Ukázaly to výsledky [analýzy Academy of Health Care Management](#) zaměřující se na vzdělávání zdravotnických manažerů. Zhruba třetina lidí přitom podle dostupných dat pravidelně nechodí na preventivní prohlídky. Ministerstvo zdravotnictví nyní chystá novelu zákona o specifických zdravotnických službách, která by rozšířila prohlídky v zaměstnání o preventivní programy zdravotnické péče. Mezi ministerstvem a firmami ale nepanuje shoda na tom, zda by měly být programy pro zaměstnavatele povinné.

„Zaměstnavatele potřebujeme motivovat k tomu, aby do svých vlastních preventivních programů investovali. Výsledky to má,“ řekl v pátek na setkání zástupců státu, průmyslu, zaměstnavatelů a lékařů viceprezident Svazu průmyslu a dopravy Bohdan Wojnar. Firmy podle dostupných průzkumů stojí jeden den zaměstnanec na nemocenské přibližně desetinu jeho mzdy. „Poznatky ze zahraničí i z českých firem, které něco podobného zavedly, dokládají

pokles nemocnosti až o dvacet procent,“ vysvětluje lékař Oldřich Šubrt z Academy of Health Care Management.

Zaměstnavatelé mohou k prevenci přistoupit například tak, že roztřídí zaměstnance do rizikových skupin. Na základě úvodní prohlídky a následných pravidelných kontrol pak se zaměstnanci pracují individuálně podle jejich potřeb. Svůj význam nemají pouze vyšetření fyzické kondice, zaměstnavatelé v kontextu stále většího zájmu o duševní zdraví mohou zapojit do prevence také psychology. „Napříč našimi členskými firmami sledujeme příchod nové generace, která má jiné priority v oblasti péče o mentální zdraví. Další výzvou jsou samozřejmě stárnoucí zaměstnanci, kteří navíc v některých případech musejí pečovat o své blízké,“ uvádí předsedkyně Sekce zaměstnanosti a práce Hospodářské komory Markéta Schormová.

Konsolidační balíček část firem zbrzdil

Zástupci zaměstnavatelů se shodují, že na jejich snahy v oblasti zavedení programů zdravotní prevence pro zaměstnance dopadl konsolidační balíček, který nefinanční benefity omezil celkovou částkou 21 983 korun ročně, což odpovídá polovině vládou vyhlášené průměrné mzdy pro letošní rok. „Připravujeme nyní návrh, který by mohl benefity dopadající na prevenci zařadit mezi výjimky. V blízké době ho chceme představit zástupcům vlády,“ říká prezident Unie zaměstnavatelských svazů Jiří Horecký.

„Kvůli konsolidačnímu balíčku jsme museli v oblasti podpory zdravotních benefitů šlápnout na brzdu,“ dodává personální ředitel Metrostavu Ladislav Profota. Pro zaměstnavatele je podle něj stěžejní, aby byly změny v oblasti zavedení prevence předvídatelnější a příliš často se neměnily. Novelu zákona o specifických zdravotních službách, který mimo jiné upravuje služby a posuzování zdravotní způsobilosti uchazečů o práci, nyní připravuje ministerstvo zdravotnictví. Firmy by díky ní mohly nabízet zaměstnancům programy na podporu zdraví, od čehož si ministerstvo slibuje právě celkové posílení prevence. Návrh počítá s tím, že by si firmy mohly dát výdaje na programy podpory zdraví do nákladů.

„Dnes již ani tolik nerostou náklady na léčbu akutních stavů, největší výdaje míří směrem k civilizačním chorobám a k onemocněním, kterým dokážeme určitým způsobem předcházet,“ myslí si místopředseda Poslanecké sněmovny a člen správní rady VZP Jan Skopeček (ODS). Systém zdravotnictví je podle něj vzhledem k demografickému vývoji a konkrétně ke stárnutí populace v tomto stavu neudržitelný. Na významnější reformě zdravotnictví ale nepanuje politická shoda a pravděpodobně je tak zatím v nedohlednu. „Výdaje na zdravotnictví rostou od roku 2010 tempem 2,8 procenta ročně, což už považujeme za tempo rizikové,“ dodává.

Investice do zdraví je investice do podniku

Do péče o zdraví zaměstnanců investuje například největší tuzemský zaměstnavatel Škoda Auto. „Ekonomicky se nám to vyplatí, návratnost je tak čtyř- až pětinasobná,“ říká šéf zdravotní péče automobilky Jiří Prokop. „Investice do péče o fyzické a duševní zdraví zaměstnance je investicí do podniku a firmy by měly mít možnost si tyto náklady dát do daní. Po daňových změnách už začínáme evidovat pokles zájmu o tyto služby, i když je to ještě čerstvé brzy a uvidíme, jak to bude třeba na konci roku.“

Podle analytika Academy of Health Care Management Oldřicha Šubrt mladšího přispívají realizace programů pro podporu zdraví zaměstnanců až k trojnásobnému zvýšení produktivity.

„Dle našich analýz by právě snížení nemocnosti zaměstnanců o 16 procent vrátilo do práce 32 000 zaměstnanců denně, což bude stimulovat ekonomiku k nárůstu HDP o 0,64 procenta,“ vypočítává. „Prodloužení aktivního života, které s preventivními programy také souvisí, může vést navíc k nárůstu počtu zaměstnanců o 90 tisíc a ke zvýšení HDP o 1,8 procenta.“

Zdroj: <https://www.e15.cz/byznys/kvuli-pracovni-neschopence-chybi-v-cesku-ctvrt-milionu-lidi-denne-firmam-se-vyplati-prevence-1416338>